

Vă place Brahms?

Bianca Luigia Manoleanu, Stanca-Maria Manoleanu și Remus Manoleanu

Seara celei mai colțoase zile de iarnă. Oamenii cei mai curajoși – muzicieni și melomani – au înfruntat nămeții, frigul și inconvenientele din trafic pentru a ajunge la Ateneu și a asista la un recital ai cărui protagoniști erau sopranele Bianca Luigia și Stanca-Maria Manoleanu și pianistul Remus Manoleanu. Grupul este de multă vreme în atenția publicului, deoarece concertează cu o frecvență impresionantă, în formulă completă sau în duo, în toate sălile propice muzicii de cameră din București, Cluj, Timișoara, Iași, Brașov, Satu-Mare, Tg. Mureș, Ploiești...

Niciunul din recitalurile grupului nu seamănă cu celălalt, fiecare este rodul unui demers care vizează alte epoci, alți compozitori, uneori chiar alt public. Enescu, compozitori români din varii generații (enumăr la întâmplare, cu riscul de a omite nume însemnate: Pascal Bentoiu, Radu Paladi, Theodor Grigoriu, Ionică Pop, Nicolae Coman, Horațiu Alexandrescu, Ede Terenyi, Dan Buciu, Aurel Stroe, Irina Hasnaș, Violeta Dinescu, Adrian Pop...), clasici (Haydn), romantici și postromantici (Schumann, Brahms, Dvořak, Ceaikovski, Grieg, Richard Strauss, Wolf, Ravel, Rachmaninov...), moderni (Britten, Barber, Rodrigo, Villa-Lobos, Obradoros...), dar și « canzonii italiene » care înduioșează toate inimile senzitive (Bellini, Donizetti, Leoncavallo, Mascagni, Verdi...). Grupul nu s-a specializat rutinier într-o anumită muzică – de autor sau de perioadă istorică –, ci s-a deschis larg și iscoditor către lume și către timp. Răsfoind câteva afișe și programe de sală din ultimul an, mă simt copleșită: De unde atâta energie? Fără îndoială, în familia Manoleanu se muncește încontinuu și frenetic în imaginarea unor programe originale, în căutarea unor piese inedite sau puțin cântate și – de la sine înțeles – în pregătirea acestora din urmă.

Recitalul din 17 ianuarie nu prevestea vreo surpriză: un program compact stilistic, sub un generic care predispunea la nostalgie: *Vă place Brahms?* (titlul unui încântător film artistic de acum câteva decenii). Dar după cele câteva lieduri "clasice" (voce-pian) cântate de Bianca Luigia Manoleanu cu vocea ei spectaculos de mobilă, precisă și bine timbrată – *Zigeunerlieder*, *Mondnacht*, *Lerchengesang*, *Auf dem Schiffe*, op. 103 și respectiv 21, 70 și 97 –, surprizele au început să apară. Remus Manoleanu a oferit publicului patru *intermezzi* lirice pentru pian solo, rareori cântate – op. 117 („*Wiegenlieder meiner Schmerzen*“, cântecele de leagăn ale durerilor mele), 118 și 119 –, pe care le-a executat cu tensiunea profundă dar reținut exprimată pe care a gândit-o compozitorul.

A urmat tânăra soprană Stanca-Maria, cu un pachet de trei lieduri – *Mondnacht*, *O wusst' ich doch* și *Junge Lieder*, op. 72 și respectiv 63. O voce tânără, viguroasă, modulată și excelent antrenată, la al cărei succes a contribuit și prezența plăcută privirii a celei care a produs-o.

Cea mai mare surpriză s-a ivit în finalul recitalului, când Bianca Luigia și Stanca-Maria Manoleanu au evoluat împreună în duetele pentru soprană și altistă cu acompaniament de pian opus 61, 66, 20 și 75. Cântul lor a fost caracterizat prin acuratețe impecabilă, coordonare perfectă, interpretare inspirată. Pianistul a urmărit atent cele mai mici fluctuații agogice expresive ale celor două voci. În fine, ultima surpriză a fost aceea că, pentru ultimele cinci lieduri – *Klänge*, *Jägerlied*, *Weg der Liebe*, *Die Schwestern* și *Walpurgisnacht* –, vocalistele și-au inversat rolurile: Stanca-Maria a preluat vocea superioară – prilej cu care și-a demonstrat nu doar întinderea vocii, ci și timbrul dramatic –, iar Bianca Luigia a preluat partida secundă. O schimbare de culoare sonoră care a împropătat atmosfera spectacolului.

Temerarul public din 17 ianuarie a răsplătit, cu o căldura care sfida gerul de afară, un recital cameral de înaltă ținută artistică, în care Brahms a fost cu adevărat Brahms.

Speranța RĂDULESCU

Christian Badea și relieful lumilor muzicale

Christian Badea dispune de o muzicalitate debordantă și plină de imaginație. Spiritul său este ager și sclipitor.

Așteptarea în freacățul de public pe Christian Badea să apară la pupitrul dirijoral se ivește cu bucuria unei zile însorite și de bun augur.

În acest climat mi-am amintit de spectacolul cu actul III din opera *Parsifal* de Richard Wagner pe care Christian Badea l-a dirijat și l-a

conceput regizoral într-un concert cu Orchestra simfonică a Filarmonicii George Enescu, la 14 mai 2015. A fost atunci la Ateneul Român un eveniment artistic de proporții și de dimensiunile unui mare teatru de operă. Christian Badea s-a definit, de altfel ca întotdeauna, cu conștiința inspirată și cu ardoarea de nestăvilit, și astfel pe măsura măreției și a întregului său merit personalizat în artă.

Christian Badea excede în iluminări extraordinare și nicăieri astfel de întâlnit, iluminări asupra înțelesurilor, sensurilor și pulsațiilor din partitură.

Genurile și modalitățile muzicale se armonizează în lumile și în

reliefările lumilor sale de sunet, și în ansamblul orchestrei simfonice în configurări inteligente și inteligibile până la realizarea efectivă a unor corporalități de lumi de sensibilitate și de timbre în adevărul lor cu momente de felurimi în extaz, pe care le conferă capodoperelor muzicale.

Christian Badea, în ținuta sa dirijorală, exprimă cu drept de cetate, magnificența demnității artei în tot ce poate fi sugestibilitatea, frumosul, ardoarea, impetuoșitatea, drama în marea diversitate și noblețe a condiției umane.

Christian Badea este un șef de orchestră excepțional și prin aceea că este posesorul unei culturi muzicale de